

Το ναρκοπέδιο του φθινοπώρου

πακέτο της 21ης Ιουλίου κινδυνεύει λόγω της απαίτησης για εγγυήσεις και της απροθυμίας των τραπεζών

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε ναρκοπέδιο βαδίζει η χώρα, στην προσπάθειά της να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση, καθώς πέντε μόλις εβδομάδες μετά τη συμφωνία της 21ης Ιουλίου όλα τα θέματα που υποτίθεται ότι λύθηκαν παραμένουν ανοιχτά και υπάρχει κίνδυνος η συμφωνία να τιναχτεί στον αέρα.

Μετά τη θύελλα των αντιδράσεων που προκάλεσε στα άλλα κράτη-μέλη, και ιδίως στη Γερμανία, το ελληνοφινλανδικό «ντιλ» για τις εγγυήσεις κηρύχθηκε χθες άκυρο, με αποτέλεσμα να αναζητούνται νέες λύσεις σε τηλεδιάσκεψη των υπουργείων Οικονομικών της ευρωζώνης. Στο πλαίσιο αυτής της αναζήτησης επανήλθε μάλιστα στο τραπέζι, σύμφωνα με δημοσιεύματα του ξένου τύπου, το θέμα των εμπράγματων εγγυήσεων (ακίνητα και μετοχές) που θεωρούνται «κόκκινο πανί» για την κυβέρνηση.

Ακόμη, η κυβέρνηση ανησυχεί για τη διαφαινόμενη απροθυμία των τραπεζών να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγής των ομολόγων, κάτι που θα μπορούσε να τινάξει στον αέρα τη συμφωνία. Ο Ευάγγελος Βενιζέλος απύθηνε χθες με επιστολή του στις τράπεζες έμμεση απειλή ότι αν η συμμετοχή τους δεν φτάσει το 90%, όπως είναι ο στόχος, δεν αποκλείεται να ακυρωθεί το όλο εγχείρημα σε αποτυχία, την οποία θα πληρώσουν πρώτα απ' όλους οι ίδιες.

Την ίδια ώρα η ύφεση, που βαδίζει προς το 5%, αποτελεί μια ακόμη νάρκη, εκτροχιάζοντας τον προϋπολογισμό και θέτοντας εκ των πραγμάτων θέμα είτε αναθεώρησης των στόχων του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος για το έλλειμμα είτε νέων μέτρων, ή συνδυασμό των δύο. Το θέμα θα λυθεί τις επόμενες ημέρες με την τρόικα που έρχεται τη Δευτέρα. Εν τω μεταξύ, το κλίμα παραμένει βαρύ στη Γερμανία, όπου διεξάγεται πραγματικός πόλεμος κατά της συμφωνίας της 21ης Ιουλίου και της ιδέας του ευρωομολόγου. Ανάσα στην Ελλάδα προσφέρουν μόνο κάποιες φωνές, όπως του πρώην καγκελαρίου Χέλμουτ Σμιτ, που επέκρινε την κυβέρνηση Μέρκελ για αδιαφορία απέναντι στην Ελλάδα.

Ο υπουργός Οικονομικών χθες στη Βουλή (δίπλα του ο υπουργός Πολιτισμού Πάυλος Γερούλανος). Ο Ευάγγ. Βενιζέλος δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο η ύφεση να συνεχιστεί και το 2012

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ

Η τρόικα έρχεται, το έλλειμμα... ξεφεύγει

ΜΕΤΙΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ για την ύφεση να εντεινόνται –καθώς ο Ευάγγελος Βενιζέλος δεν απέκλεισε χθες να συνεχιστεί και το 2012, ενώ είναι δεδομένο, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του υπουργείου Οικονομικών, ότι για φέτος θα κυμανθεί πάνω από 4,5% και ίσως φτάσει στο 5,2% – ξεκινούν από τη Δευτέρα οι διαπραγματεύσεις με το υψηλόβαθμο κλιμάκιο της τρόικας. Το κλιμάκιο θα ενισχυθεί μάλιστα από την Τρίτη με το στέλεχος της Ομάδας Δράσης για την τεχνική βοήθεια στην Ελλάδα, Ντέιβιντ Ράιτ.

Οι Ματίας Μορς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Πόουλ Τόμσεν του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και Κλάους Μαζούχ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας αναμένεται να συναντηθούν τη Δευτέρα με τον κ. Βενιζέλο, με το ερώτημα της «επαναδιαπραγμάτευσης» των δημοσιονομικών στόχων και των πιθανών νέων μέτρων να κυριαρχεί στη συζήτηση.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο πρωταρχικός στόχος του κ. Βενιζέλου δεν είναι μια ουσιαστική «επαναδιαπραγμάτευση» του στόχου για μείωση του ελλείμματος στο 7,5% του ΑΕΠ, αλλά μια αναγνώριση εκ μέρους της τρόικας του γεγονότος ότι η βαθύτερη ύφεση (στο 4,5% αντί της προηγούμενης πρόβλεψης για 3,5%) θα οδηγήσει αναπόφευκτα το έλλειμμα στο 8,5% του ΑΕΠ.

Είναι ενδεικτικό ότι ο υπουργός, μιλώντας χθες στη Βουλή, αναγνώρισε ότι ο στόχος για το έλλειμμα του 2011 ίσως να μην επιτευχθεί, ενώ πρόσθεσε ότι «δεν θέλουμε επαναδιαπραγμάτευση, θέλουμε μια συζήτηση μεταξύ εταίρων... Αυτό δεν σημαίνει χαλάρωση, δεν σημαίνει μείωση των στόχων, αντιθέτως πρέπει να εφαρμόσουμε τα ψηφισμένα μέτρα για να είμαστε πιο κοντά στους στόχους μας».

Ομως, όπως επισημαίνουν πηγές που έχουν σχέση με τις διαπραγμα-

τεύσεις, για να επιτευχθεί ακόμη και ο στόχος του 8,5% του ΑΕΠ πρέπει να εφαρμοστούν κατά γράμμα τα μέτρα του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος.

Αν υπάρξουν αποκλίσεις, όπως διαφαίνεται ο κίνδυνος π.χ. στο μισθολόγιο ή στην αύξηση του ΦΠΑ στην εστίαση, το έλλειμμα μπορεί να φτάσει στο 9,5%-10% του ΑΕΠ, δηλαδή να επανέλθουμε παρά τα μέτρα στα περυσινά επίπεδα (10,1% του ΑΕΠ το έλλειμμα) και να έχουμε «κάνει μια τρύπα στο νερό», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά.

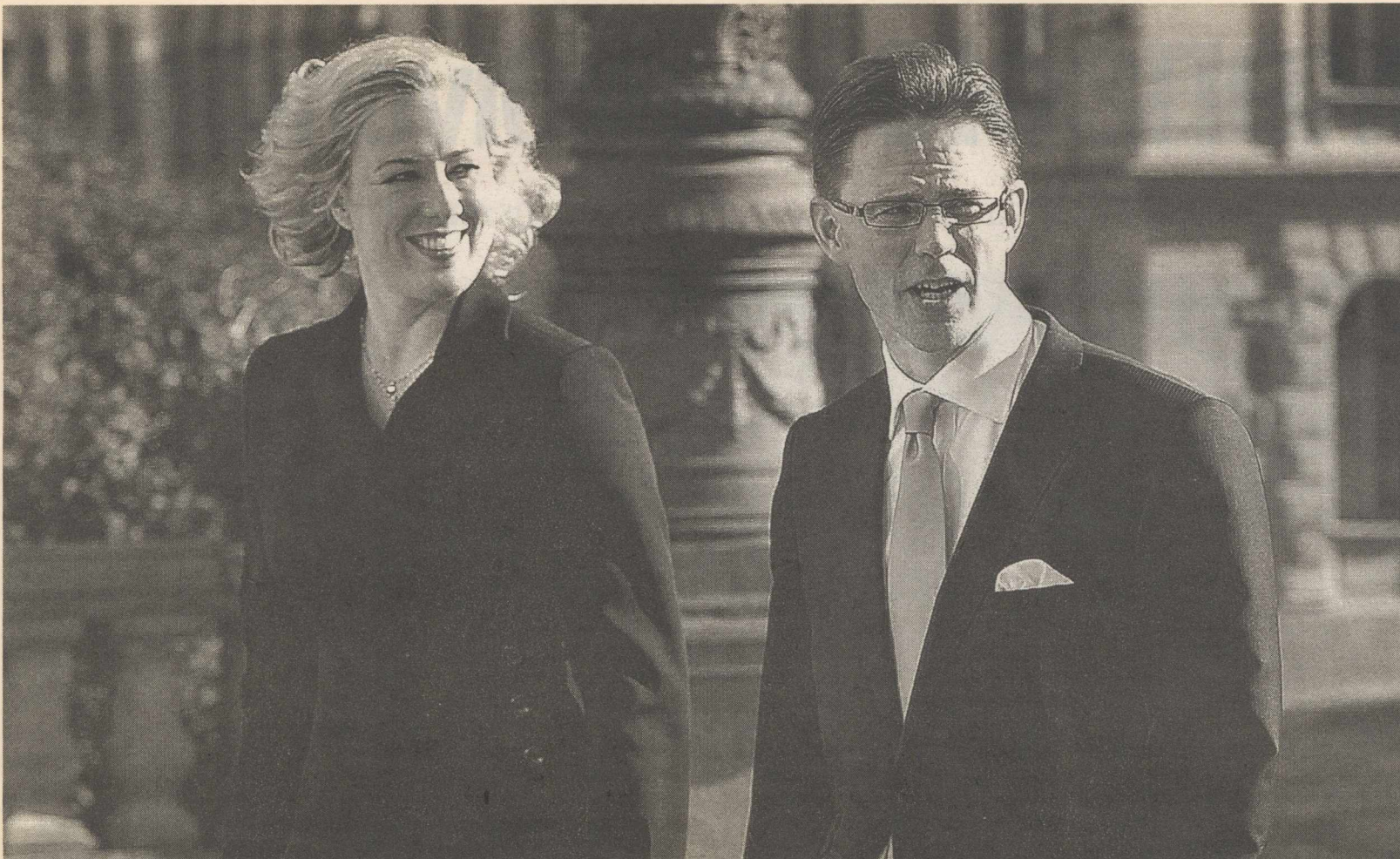
Η τρόικα είναι βεβαίως ενήμερη αυτών των κινδύνων γι' αυτό και έρχεται με προτάσεις για μέτρα στις βαλίτσες της, τα οποία βασίζονται κυρίως σε νέες περικοπές δαπανών και λιγότερο σε νέους φόρους.

ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ. Σημειώνεται ότι εκτός από την υστέρηση εσόδων, ο προϋπολογισμός εμφανίζει και υπέρ-

βαση δαπανών λόγω της αύξησης των κρατικών επιχορηγήσεων στα ασφαλιστικά ταμεία, προκειμένου να καλυφθούν οι μειωμένες εισφορές λόγω ανεργίας.

Ετσι, αναμένεται να τεθεί θέμα συγχωνεύσεων και κατάργησης οργανισμών και φορέων, που έχει καθυστερήσει, αλλά και περικοπής δαπανών ασφαλιστικών ταμείων και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης θα τεθεί, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, θέμα νέας συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων χρεών.

Σε μια παράλληλη διαπραγμάτευση, η Ομάδα Δράσης θα επικεντρωθεί στα μέτρα για την ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω των διαρθρωτικών αλλαγών – που επίσης έχουν καθυστερήσει – αλλά και μέσω της επιτάχυνσης των έργων του ΕΣΠΑ. Ο επικεφαλής της ομάδας, Γερμανός Χορστ Ράιχενμπαχ, αναμένεται αργότερα μέσα στον Σεπτέμβριο.

Η φινλανδή υπουργός Οικονομικών Γιούτα Ουρπιλάινεν με τον πρωθυπουργό Γιούρκι Κατάινεν. Η πρώτη έχει καθοριστικό ρόλο στη σκλήρυν της γραμμής του Ελσίνκι έναντι Ελλάδας

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ
ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Η κυβέρνηση
πιέζει τη
«συμμαχία των
απροθύμων»

ΚΛΙΜΑΚΩΣΕ χθες η κυβέρνηση την πίεση στις τράπεζες, προκειμένου να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγής των ομολόγων τους με νέα, όπως προβλέπεται στο πλαίσιο της συμφωνίας της 21ης Ιουλίου. Συγκεκριμένα, στην επιστολή που έστειλε ο υπουργός Οικονομικών Ευ. Βενιζέλος στους κατόχους ελληνικών ομολόγων επισημαίνεται ότι αν η συμμετοχή τους δεν φτάσει τον στόχο που έχει τεθεί, δηλαδή το 90%, τότε η όλη συναλλαγή μπορεί να ακυρωθεί. Αυτό θα συμβεί οπωσδήποτε αν η τρόικα αποφανθεί ότι η κατάσταση του χρέους δεν καθίσταται βιώσιμη, επισημαίνει στην επιστολή του ο κ. Βενιζέλος. Ετσι, εμμέσως πλην σαφώς ο υπουργός προειδοποίησε τους επενδυτές ότι αν αρνηθούν να πάρουν μέρος στην ανταλλαγή κινδυνεύουν να οδηγήσουν τη χώρα στη χρεοκοπία, κάτι που θα πληρώσουν και οι ίδιοι πολύ ακριβά. Η προειδοποίηση δεν είναι βεβαίως άσχετη με τη διαφαινόμενη απροθυμία εκ μέρους των τραπεζών να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα και να υποστούν τη ζημία λόγω «haircut», που υπολογίζεται στο 21%. Σύμφωνα με το πρακτορείο Ρόιτερ, το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο, που εκπροσωπεί περίπου 400 τράπεζες και το οποίο προΐσταται ο Τσαρλς Νταλλάρα, δήλωσε προχθές ότι περίπου 60%-70% των κατόχων ομολόγων έχουν εκδηλώσει την πρόθεση να συμμετάσχουν στο σχέδιο. Μάλιστα το IIF προσέθετε ότι από τη στιγμή που θα συγκεκριμενοποιηθούν οι φροι το ποσοστό της συμμετοχής αναμένεται να αυξηθεί. Ο στόχος της Ελλάδας είναι να ανταλλάγουν ομολογα αξίας περίπου 135 δισ. ευρώ, από τα 150 δισ. ευρώ που λιγώνω ως το 2020, έτσι ώστε να διαγραφεί χρέος περίπου 27 δισ. ευρώ. Η αναστάτωση αντανακλάται στις αγορές και στα επιτόκια του Δημοσίου. Τα σπρεντ των δεκαετών ομολόγων έχουν φτάσει στις 1.635 μονάδες, ενώ οι αποδόσεις των διετών ομολόγων έχουν φτάσει στο ύψος ρεκόρ του 46,5%.

Φινλανδικός «πάγος» στο πακέτο

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Νέος γύρος πυρετωδών διαβουλεύσεων για το θέμα των εγγυήσεων που ζητά η Φινλανδία προκειμένου να συμμετάσχει στο δεύτερο δάνειο σωτηρίας της Ελλάδας ξεκίνησε χθες, μετά την «ακύρωση», σύμφωνα με πηγή της φινλανδικής κυβέρνησης, της αρχικής συμφωνίας της με την Ελλάδα, κλιμακώνοντας την ανησυχία στις αγορές για ενδεχόμενο ναυάγιο.

Το θέμα των εγγυήσεων έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις καθώς

Νέος κύκλος εντατικών διαπραγματεύσεων για τις εγγυήσεις άνοιξε χθες με τηλεδιάσκεψη

έχει προκαλέσει αντιδράσεις από άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ και τώρα απειλεί να τινάξει στον αέρα τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στη Σύνοδο Κορυφής της 21ης Ιουλίου για την Ελλάδα.

Οι διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν και χθες μέσω έκτακτης τηλεδιάσκεψης εκπροσώπων των υπουργείων Οικονομικών της ζώνης του ευρώ, στις οποίες από την ελληνική πλευρά πήρε μέρος ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομητών Γιώργος Ζασιάς.

Νωρίτερα οι «Financial Times» σε δημοσίευσμά τους επικαλούνταν πληροφορίες από τρεις ευρωπαϊούς αξιωματούχους που δεν κατονομάζονται, οι οποίοι έκαναν λόγο για νέα πρόταση που έχει πέσει στο τραπέζι

σε μια προσπάθεια να διευθετηθεί το θέμα. Σύμφωνα με τη βρετανική εφημερίδα προτάθηκαν εμπράγματα εγγυήσεις που θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ακίνητα ή μετοχές σε κρατικές επιχειρήσεις. Πάντως η ελληνική κυβέρνηση έχει διαψεύσει ότι θα δεχόταν τέτοιου είδους εγγυήσεις.

Μάλιστα, χθες ο υπουργός Οικονομικών Ευάγγελος Βενιζέλος είπε ότι η λύση πρέπει πλέον να δοθεί σε πολιτικό επίπεδο και ότι πρέπει

να είναι τέτοιας μορφής που να μη θίγει την αξιοπρέπεια της Ελλάδας.

Σε μια συμφωνία για εγγυήσεις αντιδρούν έντονα μεταξύ άλλων η Αυστρία και η Ολλανδία. Επίσης σαφείς αποστάσεις έχει πάρει και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αφού εάν δοθούν εγγυήσεις σε κάποιες χώρες μόνο, δεν θα υπάρχει ισότιμη μεταχείριση όλων των δανειστών.

Οι χώρες της ευρωζώνης αυτό το διάστημα κάνουν αγώνα δρόμου για να περάσουν από τα εθνικά τους

Διαπραγμάτευση με την Ελβετία για τις ελληνικές καταθέσεις

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ συζητήσεις με την Ελλάδα για τη σύναψη διμερούς φορολογικής συμφωνίας ώστε να φορολογηθούν οι καταθέσεις Ελλήνων σε ελβετικές τράπεζες έχουν αρχίσει οι δύο πλευρές, σύμφωνα με δημοσίευμα των «Financial Times». Η βρετανική εφημερίδα αναφέρει ότι τις σχετικές συζητήσεις που γίνονται με την Ελλάδα και άλλες χώρες επιβεβαίωσαν ελβετοί αξιωματούχοι, χωρίς ωστόσο οι αξιωματούχοι αυτοί να δώσουν περισσότερες λεπτομέρειες. Πηγές ανέφεραν επίσης ότι η επίτευξη συμφωνίας με χώρες όπως η Ιταλία και η Γαλλία μπορεί να αποδειχθούν πιο δύσκολες.

κοινοβούλια τις αποφάσεις από τη Σύνοδο Κορυφής της 21ης Ιουλίου. Στις αποφάσεις αυτές περιλαμβάνεται η δυνατότητα να αγοράζει το ευρωπαϊκό ταμείο βοήθειας (EFSF) κρατικά ομόλογα. Στόχος είναι να έχουν δώσει το τελικό πράσινο φως τα εθνικά κοινοβούλια μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου. Προς το παρόν αγορές κρατικών ομολόγων πραγματοποιεί από τη δευτερογενή αγορά μόνο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, πρακτική όμως που έχει δημιουργήσει αντιδράσεις κυρίως από τη Γερμανία.

Η επιμονή των Φινλανδών να πάρουν εγγυήσεις ώστε να αποδεδειχθούν το μέρος των χρημάτων που τους αναλογεί για το δεύτερο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα στους κόλπους των Ευρωπαίων, προκαλώντας συναγερμό στην Κομισιόν.

ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ. Οι Φινλανδοί χρησιμοποιούν το θέμα για τους δικούς τους πολιτικούς λόγους, ιδιαίτερα μετά τις εκλογές του Απριλίου όταν στη θέση της υπουργού Οικονομικών τοποθετήθηκε η Γιούτα Ουρπιλάινεν.

Η νέα φινλανδή υπουργός Οικονομικών εξελέγη έχοντας ταχθεί κατά της παροχής βοήθειας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Δέχτηκε μάλιστα να συμμετάσχει στον κυβερνητικό συνασπισμό του πρωθυπουργού Γιούρκι Κατάινεν με τη συμφωνία ότι το Ελσίνκι από εδώ και στο εξής θα ζητά εγγυήσεις προκειμένου να συμμετάσχει σε νέα πακέτα βοήθειας. Ο Κατάινεν αντίθετα θεωρείται πιο ευρωπαϊστής.